

nogen Brug for dem som de „vilde, fine, underlige, søde Fugle,“ de uansvarlige, de unyttige, de overfladiske Væsener, der kun er til for „at den dybe Tænkens anstrængte Hjerne et Øjeblik kan faa Hvile ved at lytte til deres sorgløse, legende Plapren“. Ja, det er Citater af Nietzsche, det er ikke mig. Nej, den gamle Præst, som sidder i det hyggelige Sofahjørne med sin Pibe, han har virkelig endogsaa en venlig Tanke at sende Mo'r ude i Køkkenet, forudsat da, at Mo'r forstaar sin Plads, forstaar, hvad hendes Bestemmelse i Verden er. Og det er ikke en Gang alle af dem, der er saa grusomme mod de ugifte Kvinder, som en af vore mest bekendte Højremænd, en, som indtager en meget høj Stilling i vort Samfund, som, da der var Tale om Kvinders Stemmeret, sagde: „Lad bare de gifte Kvinder faa den, hvis det kan mere dem — de kommer saa bare til at stemme som sine Mænd; hvad de ugifte angaar, saa anser jeg dem for abnorme Væsener, hvem man ikke behøver at ænse,“ — enkeltes Liberalitet lige over for Kvinderne kan endogsaa strække sig til de gamle, ugifte Kvinder. I Statsraad Hertzbergs Bog „Kvindens Kald, Uddannelse og Gerning“ taler han meget pænt til de ugifte og trøster dem med, at de slet ikke behøver at synes, at de har forfejlet deres Kald i Verden — der vil nemlig altid være nogle i deres Omgivelser, for hvem de vil kunne opofre sig, arbejde, lide og forsage. Ja, der er jo rigtignok Kvinder, der synes det er tungt at blive henvist til Forsagelse som Livskald, men det er dog efter andres Mening bedre end ikke at faa Lov at eksistere længer, naar man er over de femogtyve. De gamle konservative er ikke saa aandelig hovmodige som Nietzsche og Konsorter, men de mødes i sin Indignation over, at Kvinder begynder at fordre at faa være noget i sig selv, og at de rent ud melder, at det er dem totalt ligegyldigt, om de gamle Konservative og alle ældre og yngre Herrer Nietzsche finder dem „tækkelige“ eller ikke. Lad os en Gang undersøge: Hvad er det, Nietzsche sætter op som *Manden*? Det er det ophøjede, sandhedssøgende, stolte, frie, uendelig overlegne

Væsen, alt det skabtes Konge og Behersker. Og hvad er for ham *Kvinden*? Den vakre, jaalede, letsindige, uudviklede, kokette 16-aars Pige. Vi Kvinder bliver saa ofte bebrejdet, at vi ingen Sands har for det generaliserende; vor Ejendommelighed skal være altid at stirre paa Enkeltheden, paa Detaljen, vi har ingen Sans for de store Overblik. Men i al Verden, har vi da ikke Ret, naar vi siger, at det her ikke gaar an at generalisere? Deles den menneskelige Slægt virkelig i ham — den store, ophøjede, Kongen — og i hende, den lille overfladiske Tosse, Fuglen, Slavinden? Naar vi ser paa Virkeligheden, er der da ikke Mænd og Kvinder om os, kloge og taabelige, sandhedssøgende og løgnagtige, elskværdige og uelskværdige? Er der ikke Mænd, som fortjener Foragt og har den, Kvinder, som fortjener Agtelse og faar den, lige saa vel som omvendt. Og saa videre i det uendelige med en Uendelighed af Typer og Nuancer og Blandinger. Hvor er *han* henne, Kongen, Guden, som fra sit ophøjede Stade har Lov til at se ned paa sine Slavinder, de „fladhodede, letsindige, katteagtige, yndige, uansvarlige“ Væsener? Det skulde være morsomt at vide, hvorledes Nietzsche selv stod lige over for sine Omgivelser. Mon der ikke har været en eller anden Kvinde i hans Omgivelser, som har bristet i en naturlig, hjertelig Latter, da hun læste hans Mening om Kvinden og Kvindeemancipationen og har sagt: nej, kære Nietzsche, lad os nu være Mennesker — dette her er rent ud sagt noget Vrøvl. Og vi andre har Lov lige overfor en saa kolossal Hovmod at sige: Du stakels lille Fnug af et Menneskebarn, hvad er det, du indbilder dig?

At frigøre Kvinderne fra denne Opfatning af sig selv, det er i mine Tanker Kvindesagens første Opgave: den Opfatning, som er den gamle jødiske, at Kvinden kun er til for Mandens Skyld. Om den da prækes af de gamle Theologer, som i dette Stykke holder Kvinderne under det gamle Testaments Trældom, medens de for sin egen Part saa sagtelig har frigjort sig, eller den prækes af moderne Bohømer, hvem det

er aldeles ligegyldigt, hvad de ældre Kvinder gør med sit Liv, naar bare de unge lever, føler og tænker dem til Behag — det kan være os Kvindesagskvinder det samme, vi véd, at Resultatet bliver ens.

(Fortsættes.)

En kvindelig Taler.

Forfatterinden Fru Nico Beck-Meyer har i denne Tid gæstet København, og hun har her holdt nogle Foredrag om amerikanske Forhold.

Hendes store Veltalenhed og smukke Ordforraad, der helt igennem er fuldt af Poesi og en Hjertets Inderlighed, har skaffet hende en talrig Tilhørerkreds.

Hendes Skildringer af amerikanske Samfundsforhold har — trods det, at Amerika ligger saa langt her fra — en ikke ringe Lighed med vore danske Forhold her hjemme: Kapitalen paa den ene Side og den uendelige Nød og Lidelse paa den anden Side, og Foredragsholderen har, vidende eller ikke vidende, sagt mangt et rammende Ord, som vi ogsaa her i Danmark har Brug for, og vi er ganske enige med hende i, at det er en hel ny Samvittighed, vi trænger til; det er ikke længer nok at arbejde af Kærlighed og Sandhed i Oelgørenhedens Tjeneste, vi maa *øve Retfærdighed*.

Fru Beck-Meyers Anskuelse er, at Uvidenhed — alene Uvidenhed — er Skyld i alle Menneskers Ulykke, Nød og Uretfærdighed, derfor bliver Viden Lægedommen.

Desværre rejser den udmærkede Taler allerede den 14. Oktober tilbage til Amerika, men hendes Foredrag har givet en Understrøm til bedre Forstaaelse af hendes nye Bog, der snart vil udkomme her hjemme.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

Jeg er Enke, har en Steddatter, der snart fylder 18 Aar, og tre umyndige Børn. Jeg sidder i uskiftet Bo. Jeg ejer et Hus,

5)

Dolce far niente.

Af

Johan Nordling.

Hun skreg slet ikke, da han gængede hende saa højt, saa højt i Gyngen henne bag Søboden, saa højt, at Vinden peb hende om Ørene og blæste hendes Hat langt op i Skoven. Og hun smilede saa varmt, da han hjalp hende ned igen, skønt hun var bleg om Kinden af Forskrækkelse. Og hun trak sine Silkehandsker af, smøgede Kjoleærmerne op over Albuen og rensede selv Fisken, de skulde have til Middag, paa en stor Sten nede paa Bakkeskraaning.

Hvad var det ikke for en fortryllende Middag. De havde faaet dækket ude i Lysthuset, hvor Vinden smøg sig saa svalt ind mellem Kvistene, mættet med Duften af Saltvand og Birkeløv. Fisken var delikat, og Tykmælken, og Kagerne og Vinen, som han havde faaet fra Byen; og de var alle-

sammen i straalende Humør; Amelia lo saa muntert ad hans Vittigheder og Skaaltaler, og Mama var naadigere end nogen Sinde.

Han var saa optagen af de mørke Øjne med de lange, smægtende Blikke, at han aldeles ikke tænkte paa Gretchen og de lyse, blaa Øjne før end om Aftenen, da han havde roet de fremmede til Damperen og viftet til Afsked for sidste Gang.

Da han saa kom til Stranden med Baaden, sad Gretchen paa Stenen mellem Ellebuskene og græd.

Og da han løftede hendes Hoved i Vejret og spurgte, hvad hans lille Kæreste fejlede, saa sprang hun op og stampede forbitret i Jorden.

„Kæreste og Kæreste! Aa, jeg véd godt, at Du ikke bryder Dig en Smule om mig — ikke — en — eneste Smule.“

Og saa brød det paany løs.

„Aa, saadan en lille Tosse!“ sagde han muntert og slog Armen om hendes Liv. „Hvorfor vil Du nu plage Dig med saadanne dumme Griller? Du véd jo saa godt, at der ikke findes en eneste paa hele den vide Jord, jeg elsker som Dig.“

Men hun rev sig løs af hans Arme.

„Tror Du ikke jeg saa, hvordan den sortøjede Abekat hængte efter Dig som en Burre“, græd hun fortrydeligt, „og Du — Du — Du — aa, jeg forstaar nok det hele. Jeg forstaar nok, at Du ikke kan bryde Dig om saadan en fattig Fiskerpige, som jeg er.“

Nu strømmede Taarerne ned ad Kinden.

„Se saa, vær nu fornuftig og ikke længer barnagtig. Hvad bryder jeg mig om hende og hendes sorte Øjne! Der findes blot et Par Øjne til for mig, og de er blaa“, og han kyssede hende midt paa Øjelaaget.

„Aa, — jeg kunde have Lyst at rive dem ud af Hovedet paa hende — saadan — saadan —“ og hun gjorde en højst betegnende Bevægelse med den lille, solbrændte Haand.

„Gerne for mig“, sagde han leende.

„Jeg vilde — — — trampe paa hende — som paa en Slange.“

„Hu, hvor min lille, fromme Gretchen lige med et er bleven grusom. Det havde hun dog vel ikke fortjent.“

Ikke fortjent? Ja, ser Du — ser Du